

HADUDUFÖLD

1923. év június 10.

VASÁRNAP

Debrecen, V. evf. (129. sz.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 800 K.
EGYES SZÁM ÁRA 40 K

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Átnyergelt radikálizmus

A földbirtokreformból, halljuk, ki kell hagyni a politikát. Helyes! Már t. i. a pártpolitikát. Hiszen e reform maga is politika, még pedig közgazdasági és szociális politika, tehát ön-maga elhagyása és kiküszöbölése mellett végre nem is volna hajtható! A nem politizáló földbirtokrendezés tehát csak annyit jelenthet, hogy vezető szemponjai csak országos érdekek lehetnek.

De hova halkult, mivé változott a még tegnap ugyancsak politizáló radikálizmus hangja? Mely élesen rikácsoló fortissimóban hömpölygött az Anker-körtől a Rombach-utcaig, a Vitágtól a Népszavaig, Jászi Oszkár urtól a mi speciális hazitörpénkig: **Buza Barnáig?** Hová tüntek el ők, mint a hellének és a kelták? És hova tünt el a szegény magyar nép, melynek javáért valaha oly felforgató őszinteséggel lázítottak? akik az általános, titkos mellett e címen nem hagytak egy percig sem nyugtot a közéletnek, akik a nagy háború napjában is, husz esztendei megátalkodott agitáció után, a forradalom tüzesóvját éppen a földkérdés tüze-nél gyújtották meg s akik ellen hiába viaskodott nagy Tisza Istvánunk gigászi ereje, hogy az ég szerelméért, ne akarják vetkes könnyelműséggel felforgatni Magyarországot agrárius jogrendjét?

Csodálkozni fogsz, nyájas olvasó, de tény, hogy a véresen, vörösen habzó szájak elmúltak. Sőt ne vedd rossznéven, ha hiszékenységedet annyira próbára tesszük, de el kell mondanunk, hogy ma a földbirtokreformot elenzik. Ók! Most nem a népert, hanem a többtermelésért (!) aggódnak s úgy látják, hogy a reformra tulajdonképen szükség se volna.

Mi ennek az elképesztő Palfordulásnak a magyarázata? Hát azt is eláruljuk neked, nyájas olvasó. Semmi egyéb, mint egy kis sorrendi kérdés. Tudniillik ők úgy képzelték a reformot, hogy először s talán legvégül is csak a magyar egyházak és a magyar urak földjeit kell elvenni, — a többire aztán ötven év múlva, illetőleg sohanapján fog kerülni a sor. De ez a nagyatádi-féle javaslat valahogy másképpen néz ki! Ez ugyanis elsősorban az új földesurak birtokaira gondolt, különösen pedig a konjunktúra bárók és a siberokrata mágnások hamar szerzeményeire s csak azután, ha az ő földjeikből nem futás, akar magyar tulajdon megváltani. Hja! de hát ez egészen más. Ez egyszerűen egy szörnyű dolog! Így már nem kell földreform, sem a lehető legnagyobb számúak legnagyobb beutami boldogságát, — hanem a régi jó világ (!) kell, többtermelés kell.

Ha valamely földbirtokreform az ő kezükre játsza az egész gazdasági, az egész politikai hatalmat, — akkor jó. Ellenben nem jó.

Forduljon csak még egyet a világ. Kerüljenek csak felül, — amitől a jó Isten őrizzen meg, — zsidó radikál és szab. köm. urék, akkor hajl megint mennydörögve fogják követelni Debrecen közgyűlésén a »klerikális javak« szekularizációját s a

lelkükből lekedzett sajtó nem fogja írni, hogy »most pedig a többtermelést akarja a sötétség tönkretenni«. Akkor bezzeg nem követelnek majd politikamentes reformot, vagy be fogják bizonyítani, hogy amit ők csinálnak, az nem is politika.

A szerb külügyminiszter durva támadása Magyarországot ellen

Mussolini a kisantanttal szemben — Megértő az olasz álláspont a jóvátételi kérdésben

A kisantant magyarellenes törekvéseinek újabb tanujelét adta **Ninčević** jugoszláv miniszter, aki tegnap a szerb szkupstina ülésén hivatalos kirohanást intézett Magyarországot ellen. A külügyminiszter beszédének nagy részében Magyarországgal foglalkozott és minden tárgyilagosságtól és méltányosságtól mentesen durva módon békerontó törekvésekkel vádolta meg a magyarokat.

Ez a perfid támadás, mely szerb hivatalos helyről érte Magyarországot.

A helyzetre kiválóan jellemző. A magyar külügyi kölcön elgáncsolását célozza. A beharangozója akar lenni a magyar államháztartásnak felülvizsgálására kiküldött szövetséges bizottságnak, mely állítólag 17-én indul el Párisból.

Az elkapatott balkáni külügymi-

niszternek expozéját meglehetősen ellensúlyozza **Mussolini** miniszterelnöknek a szenátusban elhangzott beszéde.

Ez a nyilatkozat világosan Jugoszlávia és a többi kisantant állam ellen irányult.

Mussolininak határozott terve az, hogy az önálló fiumei államot, amelynek önállóságát a Páris körüli szerződések biztosítják, be fogja kebelezni Olaszországba.

A német jóvátételi jegyzéket a franciák ridegen visszautasítják. Angliában az a vélemény alakult ki, hogy bár a német jóvátételi jegyzékben foglalt ajánlatok nem kielégítőek, mégis a szövetségeseknek meg kell vizsgálni a javaslatokat. Az olasz álláspont ugyszólván teljesen a németek felé és a megértés irányába hajlik.

A Kormányzó a mátészalkai Himnusz-ünnepen

Diszközgyűlés az államfő jelenlétében Kölcsey emlékére — Szatmár- és Bereg megyék hódolata a Kormányzó előtt

Mátészalka, június 9. A Magyar Távírtól Iroda jelenti: Nagybányai vitéz **Horthy** Miklós Magyarország kormányzója ma reggel 9 órakor érkezett meg kíséretével Mátészalkára. A különvonat a Himnusz hangjai mellett futott be a pályaudvarra.

Az egybegyűlt polgári előkelőségek nevében **Péchy** László dr főispán és **Gosztanyi** főbíró üdvözölték a Kormányzót.

Az üdvözlések után a Kormányzó kíséretével kocsi-ra szállt és a városba hajtatott. A menet élén **Jékey** László földbirtokos vezetésével

száztagú árvalányhajas magyarruhás banarium

haladt. Az utvonalon elhelyezkedett lakosság mind-nyűtt lelkes ovációban részesítette a Kormányzót, aki a főispán lakására hajtatott, ahol villas-reggeli volt.

Delelőtt fél 11 órakor kezdődött a polgáriskola tornatermében **Szatmár vármegye törvényha óságonak** diszközgyűlése, amelyet **Kölcsey** Himnusz a megrádrnak 100 éves évfordulója alkalmából hív az egybe. A termet szorongásig megtöltötte a diszmagyarba öltözött előkelő közönség. — A gyűlés megnyitása után **Kende** Zsigmond báró vezetésével küldöttség kereste fel a Kormány-

zót és felkérte a diszközgyűlésen való részvételre. Hosszantartó lelkes ováció fogadta a terembe lépő Kormányzót, akit **Péchy** László főispán vezetett a diszhelyre.

A diszközgyűlést

ugyancsak a főispán nyitotta meg. **Komoróczy** István alispán a vármegye nevében mondott nagyhatású tünnepi beszédet, amelyben mélyen járón méltatta Kölcsey egyéniségét és jelentőségét.

Atmásky László, a nemzetgyűlés alelnöke, a nemzetgyűlés nevében hódolt Kölcsey emlékének.

Utána **Klebelsherg** Kunó gróf kultuszminiszter mondott beszédet a kormány nevében.

Balogh Jenő nyugalmazott miniszter, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkara az akadémia képviselőjében beszélt.

A közönség a Himnusz hangjai mellett oszlott szét.

A Kormányzó a magyar föld és magyar kultúra erejéről

A Kormányzónak fél 12 órakor a vegyes dandár parancsnoka a helyőrségi tisztikart mutatta be, 12 órakor pedig az egyházak, a szatmár-vármegyei gazdasági egyesület, Mátészalka és a KANSz küldött-ségeit fogadta.

Az üdvözlő beszédekre a Kormányzó a következőképen válaszolt: — Köszönöm a meleg üdvözlő szavakat. Örömmel látom, hogy a nagy Kölcsey vármegyéjében ma is a régi hazafias szellem él, a nemzeti gondolatot erősítő ujjáalkotó szellem. Erre a mindent egyesítő, összetartó erőre ma jobban szükségünk van, mint valaha. Ma egy porbasújtott, csaknem teljesen tönkrement nemzetet kell újra talpraállítanunk.

Ebben a nagy munkában a legfőbb erő, a legfőbb támasz a magyar anyaföld. Ennek a véráztatta, kalásztermő magyar földnek termő erejének minél tökéletesebb megmivélsére van szükségünk. A magyar újjáéledésnek másik nagy tényezője a magyar kultúra, amelynek hódító erejét nem lehet semmiféle más erővel leküzdeni.

Ma, amikor itt Szatmár vármegye földjén a magyar kultúra egyik leglángteljesebb bajnokának emlékét ünnepezzük, kérem, vessék jól szívükbe, hogy

a magyar föld népének és a magyar kultúra munkásainak együtt kell haladni

és félretéve minden osztályérdek minden osztály- és felekezeti külön séget, egymással vállvetve, egy szal egyetértve kell dolgoznom haza jobb jövőjének előkészítésé!

A Kormányzó háromnegyed órakor külön kihallgatáson fogadta Kölcsey-család tagjait. A családban Kölcsey Sándor üdvöz Kormányzót. A kihallgatás köz egy negyedóraig tartott, melylyamán a Kormányzó közvet beszélgetett a család tagjaival.

Fél két órakor a szatmári megyei Gazdasági Bankban díszvendég volt, amelyben és polgári előkelőségek v-

A Kormányzó fél né folytatatta útját Vásáros- 4 óra 20 perckor, mely külön vonat Vásáros- az állomáson **Gulácsy** vezetésével Csokanak t családja fogadta. Köztük **Horthy** mos Pál ny. nos nemzetgyűlési

A Kormányzó fél né bíró üdvöz- A piact- A Korm- bek közt- Megill- ink- A Korm- A Korm- sokat- A Korm-

A Korm- A Korm- A Korm- A Korm-

A Korm- A Korm- A Korm- A Korm-

A Korm- A Korm- A Korm- A Korm-

A Korm- A Korm- A Korm- A Korm-

EGYOLTÁRKÉP EGY KÉP TÖRTÉNETE

Írta: MATERNY LAJOS
nyug. ev. lelkész főesperes*

Szeretném minden helyi lapban annak az oltárképnek, amelyről evang. egyházi körökben mostanában sok szó esett, történetét közné tenni, hogy minden evang. egyháztagnak módjában legyen róla tudomást venni, de sajnos, két év óta irni olvasni nem látok, azért meg kell elégednem azzal, ha két helyen tudok egyháznak tagjaihoz szólni. A kép történetével kapcsolatban esetleg ki kell terjeszkednem oly eseményekre is, amelyek azzal összefüggésben nincsenek, de a megértést megkönnyítik.

Áldozósütyűtörőkön az istentiszteletra összegyűlt közönséget az a meglepetés érte, hogy a régi oltárkép helyén új oltárképet talált. A régi oltárkép tehát lekerült az egyház tagjainak megkérdezése, meghallgatása s hozzájárulása nélkül. Még közgyűlésnek is kényes dolog egy oltárkép eltávolítása, annál kevésbé lett volna szabad az elhangzott tiltakozások ellenére a képhez nyulni. Az eltávolított kép történetét elmondani kötelességem, annál is inkább, mivel már egymagam vagyok életben azok közül, akik erről részleteket elmondani tudnának. Késztet pedig erre az a tisztelet és kegyelet, mellyel tartozik minden evang. egyháztagnak azok emlékének, akik a munkából és áldozatkészségből kivették a maguk részét abban az

Az evangélikus egyház e belső ügyébe beléavatkozni egyáltalán nem akarunk s ez okból természetesen távol tartjuk magunkat minden állásfoglalástól is. Fenti cikkünk közlésére Materny Lajos nyug. főesperes tisztes személye iránt érzett tiszteletünk készített, akinek kívánsága elől, hogy emlékezeit elmondja és nemes szempontokon nyugvó álláspontját kifejtsa, lapunk el nem zárthatott.

időben, amikor az evang. egyház nagyon is rá volt szorulva.

Vissza kell nyulnom több mint 3 évtized előtti időbe. Az egyháznak nem volt külső látható jele. Vándoroltunk bérelt helyiségből-bérelt helyiségbe. Állandó hely után vágytam. Azért az 1889. év elején kényszerhelyzet elé állítottam az egyházat az által, hogy az általa bérelt helyiségeket a háztulajdonos által bérbé adattam az izraelita hitközségnek. Így hát ha az egyház nem akart mindenestül az utcára jutni, kénytelen volt a templomépítés mellett dönteni. Pénz erre nem volt. Ez aggodalmat nem okozott nekem. Hiszen 3 évvel ezelőtt is minden garas nélkül iskolát szereztem és nyitottam, pedig ettől is huzódottak annakidején s rövid idő alatt hamarosan kedvelt iskolája lett a városnak, amiből pedig az egyházra semmiféle teher nem hárult.

Számítottam a Fülléregylet támogatására, melyet szívesen rövid idővel ezelőtt szereztem. Nem csalódtam a nők egyházszeretében. A választmány egyes tagjai magok között felosztva a várost, házról-házra jártak gyűjteni s rövid idő alatt oly összeget bocsátottak az egyház rendelkezésére, mely lehetővé tette az építkezésre vonatkozó határozat végrehajtását. A templom három hónap alatt felépült. Egyelőre nem volt más tervem, de a Fülléregylet nem elégedett meg ezzel. Ha már templom van, legyen benne díszes oltár és szószék is. A Fülléregylet vezetőségéhez csatlakozott munkakészségével Osterlamm Ernő főiskolai tanár, aki ettől kezdve irányító lelke lett a mozgalomnak. Két nehéz kérdésben kellett dönteni: milyen legyen az oltár és mi legyen az oltárkép? Mindkét kérdést Ostermann Ernő oldotta meg sikeresen. A felügyelete és ellenőrzése mellett a templomban eszközölt mérések alapján

elkészítette maga, a dór stílusú oltár tervezetét. Amint ezt a választmányban bemutatta, nehéz kő esett le a szívünkről. Az oltár építését azonnal rábízta Nadai Rezső műasztalosra, ki a szószéket is tervezte, a kapott megbízatás alapján és építette is. A kettő együtt 600 forintba került, ami abban az időben is pottom ár volt.

Az oltárkép kérdését is Osterlamm Ernő oldotta meg. Előadta, hogy szülővárosában, Lőcsén, az evang. templom oltárát az „Uram segits“ nevű oltárkép díszíti, melyhez öt édes gyermekkori emlékek fűztek és az egyháznak is ezen kép volna díszére, sőt tekintettel arra, hogy mindgyárt alakulása idejében nagy veszedelemben forgott és Isten segédelmével szerencsésen megszabadult minden bajtól, ez felel meg legjobban. Ez a kép ugyanis a tengeren járó Jézust ábrázolja, amint a sülyedő Péternek segít kezet nyújt (Máté 14 30-31). A Fülléregylet készsége elfogadta ajánlatát és minta után nézett. Özv. Mentze Henrikné hamarosan küldött egy fametszetet, a tengeren járó és mentőkezelést nyújtó Jézus képével. A kép festésével azonnal megbízta Kovács János debreceni festőművészt, aki Münchenben végezte tanulmányait. Először mintát festetett a Fülléregylet vezetősége, hogy esetleges észrevételét megtehesse. Ez a minta kép ma is Havas Kálmán birtokában van, ki azt atyjától örökölte. Az oltárkép maga 500 forintba került. Nem volt drága.

A szószék és oltár festését Thieszen Hermann debreceni jönevű festő vállalta el. A költségek fedezéséről a Fülléregylet vezetősége gondoskodott. A Fülléregylet élén állottak Ostermann Ernő és mint elnök, Handtel Vilmos mint pénztáros. Az Egyület még csak pár éves múltja tekinthető vissza s ezért vagyoni

nal még nem rendelkezett. Természetes, hogy a szükséges összegeket áldozatkészség útján kellett előteremteni. A régi oltárkép eltávolítása ennél fogva kegyeletsértés a két említett családdal szemben, de egyáltalán a Fülléregylet mindazon tagjaival szemben is, kiknek áldozatkészsége lehetővé tette ez alkotásokat. Színtelen látom lelki szemeimmel, amint Ostermann Ernő tiltakozólag emeli fel ujját a kegyeletsértés ellen. A képet tehát az őt megillető helyére visszahelyezni kötelesség. Összefont az az egyház történetével s hozzáfűződik sokaknak gyermek s ifjúkori emléke. Talán e képnek is van része abban, hogy Osterlamm Ernő később egy totemes hagyományt juttatott az egyháznak.

Az ilyen képre észrevételt tenni nem akarok. Csak annyit kívánok leszögezni, hogy a régi oltárkép egy bibliai jelenetet örökít meg s ilyen képnek van helye oltárainkon. Olyan bibliai jelenet, melyet az új megjeleníteni akarna, nincs. Tehát nem oltárra való. Ez okból is visszahelyezendő a régi oltárkép!

ÉN MEGYEK TOVÁBB...

*Elpecsékolt, munkátlan multam
déli bábos, messze képeiből
Félem zokognak bánatos, szűzi lány szemek
Fekete, hideg, eliompuitt lélekkel
Ugy nézem őket: nem kell már egyik sem.
Igy nézem őket, én a bánat-zarandok.
És megyek tovább...*

*Feljött a hold, ezüst remegéssel előnti a
Júliát,
s megszólal a májusi éjjel fojtó muzsikája
S a mult, az elfecsérelt mult holdas képeiből
Félem dalol, önfelédten, vígan egy lány,
a vörös haju lány.
Fekete, forró, lázas lélekkel
Ugy nézem őt, de hiába, hiába minden.
Igy nézem őt, én, a könny gölgötusa.
Én sírok tovább...*

*Én megyek tovább...
Páradt, bus könnyel egy eltévesztett cél
felé.*

Jékői Balogh György.

DIÁKNAPON

Május minden szépsége ott verőfényelt a kacagó tavasz kék égboltja alatt, az akác bőven ontotta édes virágillatát, madárdallal, szent varakozással. Áhitattal volt tele a lány fuvalmi pünkössti levegő. A harangok érces ünnepzengése diadalmas örömmel hirdette a nagy alföldi város felett az ég ölelését a földdel, a tüzes nyelvek, a pünkössti lelkek ünnepén: csak jót és szépet várhatott ezen a napon minden ember az Istentől és minden embertől Istentől.

És míg sok dus konyha vígan pattogott tűzénél — sok megérdemelt napi falat között — szamos herédemotlenek szájának-gyomrára sült főtt Lucullus pazar menüje, mindig jóllakottság telt gyomrák kényszerdomborulatán, nem helyen, fajsúlyu aranylánc-szongondtalan vagy kevésgondtalan ifjós örömdalát zengték, míg serekefölt csizmak egész sorúszke öntudattal lépegette a táját a biztos élet kovesek útjain, míg vig kacagás élti sétáján a pazar öltözöt, a dámat: kijött az utcára

gényen, éhesen, kérő keletvette divattól elmaradt napnapi ruháját (arca sárga, mert ki a borotválkozásból) akodóan tekintettek az utcára, a mátt élvezőkre, a színgton várókra, és... mert nincs semmije, mert a táját elvett tőle mindent a táját hagyta rásúlyo-

sodai fiatal vállára. Kért, mert éhes, mert rongyos, mert a mának holnappá levése aggodalommal tölti el. Nem vágyott egyébire, mint az embereket jónak látni: hiszen minden embertől csak jót és szépet várhatott azon a napon az Isten is!

Kért, gyűjtést rendezett hát Debrecen diáksága, nyomorgó ifjusága Pünköszt vasárnapján. És Debrecen adott. Debrecen adakozott. Amugy debreceniesen: megismeréssel, rövidlátással, szükmarokkal, mesolygós felettenéssel, nembánomsággal, sok helyen céltudatos rosszakarattal és csak nagyon kevés, de épen ezért mindig tudott helyen, jószívvel, magyaros lélekkel, szorongó féltéssel.

Kevesen voltak a gyűjtők. Azok jöttek ki csak jórészt, kik azoknak gyűjtöttek, akik nem jöhettek ki az utcára, mert nem akartak szégyenkezni a ruhájuk miatt, vagy mert a közeli viasga-napok szorgosan a szellemi táplálék asztalához bilineselték őket s kétközre kellett fogni a könyveket.

Kevesen voltak a gyűjtők. De Debrecen adott! És száksámra olvasta a gyűjtőbizottság még a hajnali órákban is — az egy és kétkoronásokat, a békebeli egytized, illetve egyhussad filléreket.

Sok érdekes dolgot láttam a diáknapon. Láttam szép, lelkes, magyar arasszonyokat, kik közül nem egy a saját maga sütötte és hozta süteményből elsőnek vásárolt egy szereteldarabkát s fizetett érte jökevényvel, nagy Szent István bankót.

Láttam kipirultarek bájos diákisasszonyokat hihetetlen tevékenységgel, nem egyszer ravaszszággal, körmönfont ügyeskedéssel buzgólni. De láttam a harag pirját is arcukon sok gögös parvenű konok vállrandításánál.

Láttam a Csokonai-színház derék művésznőit, amint körülrajongásukat nagy igyekvéssel, szigorral adóztatták meg. Láttam nyomorgó tisztviselő 100 koronáját perselybe dobva. Láttam iparost, katonát, egyszerű cselédlányt jószívvel adakozni, Láttam egy utcai virágáros asszonyt, aki 4 cserep virágot adott be az egyik sátorba, hogy adják el jótékony célra. Láttam másfél zsák papírt egy- és kétkoronást. Láttam Debrecen egyik grófi urát ijedt pápaszeme mögött, amint nagy körültekintéssel egy elnyújt tizkoronást tergetett a persely szájjára: a fukar ökularé — úgy láttszik — a tizkoronásnak 1914-es értékét mutatta!

De láttam én dőlőfős mellények hájfoncsúlását zsebben maradt kezek és korozák mellett. Láttam nyugodt, zavartalan sétát, süket füleket, szemtelen mosolyt, pöffeszkedő henegeést a Hungaria-kávéház táján. Sőt itt hallottam is valamit. „Nem adok a magyar ifjuságnak semmit, semmi közöm hozzá, én nem vagyok magyar, zsidó vagyok és nekem Prágába meg Bécsbe kell adakoznom!“ Őh te szimpatikus zsidó, ki szerény voltál zsidóknak maradni s magadat nem tudtad magyarnak hazudni, csak láttad volna, mint örültek neked azok, kiknek így beszéltél!

Ugyanezen a tájékon történt, hogy „valaki“ azért nem adott, mert mint

mondá, inkább gummitotot vesz rajta! Hát én kívánom, hogy mindig gummitotot vegyen csak, egyebet semmit, még — lélekzetet se több!

A legérdekesebb eset azonban mégis az Arany Bika kávéház játéktermében játszódott le. Két leány járta be végig a küzdőtér füstfellegtakarta, görnyedező vitéseit, kezükben persellyel. „Adjanak kérem az éhező diákoknak!“ Süket fülek, zavartalan dáközörgés a válasz rá, de csak addig, míg el nem futja a harag pirja a leány orcáját s rá nem teszi kezét az egyik billiárdgolyóra, szólna: „Nem adom addig oda a golyót, amíg nem adakoznak!“ De ekkor már mosolyog. Erre persze megáll a játék s mégis csak előkerül egy-egy kisebb-nagyobb bankjegy a zsebekből.

Igy járja végig a billiárd asztalokat a két leány, hogy avtan a kártyaasztalokra is sor kerüljön. Itt is nehezen ment előbb a dolog, de amikor azzal fenyegették meg a játékosokat, hogy „elárulják, ha nem adnak, hogy kinél van a makkász“, vagy hogy „rámutatnak a tökfűlkora“, akkor aztán adtak! Adtak, hogy mennél hamarabb megszabaduljanak e nekik kellemetlen gibi-cekől.

Mind jól láttam én ezeket a debreceni diáknapon... De nem láttam sehol sem olyan jelt, csak egyet is, melyből biztatást merithettem volna a jövőre, melyből a magyar társadalom, főként városunk minden rétegű öszebékülésének óhajtott, áldott zálogát olvashattam volna ki...

(K. I.)

Vakoló kanállal... Mi van a vízvezetéki vízben?

(Nagy mesejárték egy fertőzésben.)

(Szín: Rothadt vízvezetéki csap, melyből sárgás-barna lé szortyog. Baról kiszáradt fürdő kád, peremen rászáradt pis ocarbona réteg. Hátterben középkori zuhany-pókháló csatokkal. Jobboldalon egy más-mięgyeb és hasonló apróságok. Műkor a függőny felgördül, lassan csorog a hatóságilag életveszélyesnek nyilvánított vízvezetéki víz.)

Bacillusok kórusa

En kavargok bent a vízben,
Tejben és a tejbegrízben
És az ember összevissza
Ezt a ronda nedvet issza.
Nyulik mint a rossz ragasztó,
Mégis issza a fogyasztó.
Vagy bedöglik, vagy kihányja:
Jo tanac-unk ugyse banja,
Ha megdöglik, dinom-danom,
Ő se banja, én se banom...

(Hátterben egyre erősödő vízcsobogás és tömeges megbetegedés. Egy felpuffadt kórokozó kolera-bacillusból kilép a víz génusza.)

A víz génusza

Sötét vagyok s a lényegem a bűz,
Szomjat nem oltok, de meggyulad a tüz,
Sárgult a színem, kökemény az állag,
Bennem fogant a szenny, piszok s az állat,

Tuberculosis, pestis, bégiliszta,
Ótvar, pooska s szörnyű még e lista:
Malter, kanál és körző, kalapács...
Légy üdvö ölve városi tanács!
Mi van vízemben? Buz és száz atom
S e sok vacaknak szomat atadom.

Egy szabadkőműves atom

Nekom nem art a nyar, az ősz, a tél,
Tavas vagyok s az én nevem: acél.
Külsőm, ha rozsdás, színem is avas,
Nálam puhább csak egy van s ez a vas,

Mi tűző-vízben jól kitart velem
S e bus eiem a felelős elem.

Egy sajtóatom

Egy vézna sejt: a paholylapotok
S a spórák itt a közállapotok
S e gyöngye sajtó úgy él, mint a sejt:
Szerényen oszlik s mindent elfelejt.
Nyomomban jár a néma kérdés:
Destruktó és ólommérgezés.

A mélyhang atom

Vagyok vezér, a bacillus-regős,
Hangom kemény és mely rezegtetés.
Ha búvókék mezőket, réteket,
Beoltom én az alsóbb réteget,
S az uri had, ha bármit sérteget,
Csak egyet látok: fel őb érdeket.
De nem muszáj ám mindent érteni,
S ki tudna engem úgy megsérteni,
Hogy el ne tűnöm: annyi már a szenny,

Vérem savós, a lelkem tiszta genny.

A jubiláns atom

A lé folyam, mely víz vagy elmerit,
Sokszor temet, de neha felderit.
S a csunya vízben én vagyok a gyöngy,
Sokat beszélő árva törgöröngy.
Belőlem él ma száz leány s fiu,
Ezért valék én mindig oly hiu
Zsidóvezér és destruktív lakaj...
Éljen soká a szellemi ragdij!

Egy Tutanchamen atom

E szörnyű vízben én is benn vagyok,
Ezer színével ép ezért ragyog.
Avas sal pisir óc-ka zsebpiszok,
Cipősarok, mely szotyog és nyiszog,
Hártsnyafoszony, kéihetes kördön:
Megint ezt, oh nincsen szebb öröm.

Egy hitközségi atom

Belőlem is van huszezer elem,
A hitközség én képviselem.
Káftan nedu és barmikvés homok
És pajeszek és spirilliumok.

Egy nagy szakáll a kóser áll alatt,
Egy drop-sz cukor, egy mozi vállalat,
Ügyvédi kórus, héber illatár
S mi Katz tatánk, a faj magyar tanár,
A népi zofi, mely nydlas és husos:
Vizünk ezért oly szörnyen gusztusos.

Egy magisztrátus atom

A víz tehát az jól élvezhető,
S mindez csupan nekünk köszönhető.
Hisz ugy tényésnek itt az elemek,
De nincsenek bent felelőtlenek,
Van benne ősz s a jellem ő maga,
És belefolyik mind a kloaka.
Tudunk mi nedvet bőven ontani
S ezt inni jó, de még jobb mosdani.

Mienk az áldás, másnak jut hatás:
Ez hát a kedves, szabadkőműves,
Liberalis vízszolgálatás.

A víz génusza

Óh, láthatjátok, mind vegyszerek,
Malter darabkák, kóser kegyiszerek,
Mindent megad, mit kíván az igény:
A zsidógén, az orthodoxigén,
A kszidoxid és még más pis.ók:
Szegény halandó, mégis ezt iszod.
(Egyre erősödő vízcsobogás. A csapból felgyverzött vízcsobogás ugrik elő és nekik rosz a tanácsnak. (Wassermann-reakció. Vizóra háromnegyed tizenkettőt mutat. Krokirót a sárgás barna hullámok elnyel.)
LISZTIUS

Jorga lemondott akadémiai tagságáról

Bratianu felkegyelmű sógorát beválasztották az oláh tudományos akadémiába

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) A bukaresti oláh „tudományos” akadémia, melynek díszpeldányai között már Klein Géza, a Debrecenből megszökött szélhámos — hazaaruló is helyet foglal, június ötödikén tartotta évzáró közgyűlését

A történelmi osztályban megüült két helyre Jorga dr egyetemi tanár, Popescu Miklós lelkeszt és Banescu kolozsvári tanárt ajánlotta.

Az ülésen az a váratlan esemény történt, hogy Prian Vasilie, a történelmi osztály előadója Banescu helyett Bals ot, a miniszterelnök felkegyelmű sógorát ajánlotta, aki esze-lősege miatt tudományokkal nem is foglalkozhatik.

A választás eredménye szinte váratlan volt. Popescu nyolc, Bals pedig hat szavazattal tagja lett a történelmi osztálynak, míg Banescu, aki valóban nagy tudós, kibukott.

Az eredmény óriási konsternációt keltett, mert Bals eddig teljesen ismeretlen egyén volt, aki zajtalan életét szanatóriumokban töltötte és egyetlen érdeme az, hogy sógora Bratianu Jonel miniszterelnöknek.

A választás ellen azonnal tiltakozást jelentettek be s Jorga levonva a választás következményeit heves hangon tüstént be is jelentette akadémiai tagságáról való lemondását, mert — mint kijelentette — Balsnak soha semmiféle köze sem volt a történelmi tudományokhoz.

Havonta két millió koronát takarít meg a város a létszámapasztással

Szeptemberben újra elbocsátanak 25 tisztviselőt

Beszámolt annak idején a Hajdúföld róla, hogy a várostól 22 tisztviselőt elbocsátottak, amennyiben ezeket, bár működésük ellen semmi kifogás nem merült fel, feleslegesnek találta a létszámapasztó bizottság.

Ezekkel együtt összesen 26-ra emelkedett a várostól eddig elbocsátott tisztviselők száma, amennyiben 4 ideiglenes napidijast már régebben elbocsátottak a szolgálatból.

Mint a Hajdúföld értesít, a létszámapasztó bizottság által kidolgozott terv szerint szeptemberben újra elbocsátások lesznek és akkor

25 tisztviselőt és ideiglenes napidijast fognak elbocsátani.

A szombaton délelőtt nyilvánosságra hozott hivatalos kimutatás

szerint az eddig történt elbocsátások folytán a város, az elbocsátott tisztviselői illetményein havonta több mint egy millió koronát takarít meg. Ha azonban az ősi létszámapasztást is végrehajtják, ez az összeg 2 millió koronára fog növekedni.

Az elbocsátott tisztviselők kenyérének biztosítása érdekében a városi tanács már megtette a szükséges lépéseket és felhívta a debreceni magán vállalatokat, hogy amennyiben módjukban áll,

irodáikban helyezték el az elbocsátott tisztviselőket.

A Hajdúföld értesülései szerint a tanács ez irányú akciója minden tekintetben eredményes biztat és remény van rá, hogy az elbocsátott tisztviselők megélhetését mihamar sikerül biztosítani.

Halál napraforgószedés közben.

Megrendítő, halálos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap Ujfehértón az ujfehértói szeszgyár, malom és ipar-kereskedelmi részvénytársaság malomtelepén.

Az egyik malom-munkás, Seregi Mihály 16 éves tanuló a telep olyan bekerített helyére ment, ahol a gépek állottak s ahová a belépést szigorúan megtiltották,

A gépek közelében való tartózkodás életveszélyes volt.

Seregi azonban meglátta, hogy az egyik olajat sajtoló gép közelében napraforgó van elhullatva és mivel a napraforgómagot rendkívül szerette, a tilalom ellenére az elkerített részbe ment s hozzálátott a napraforgó szedéshez, sőt a gépszijakat is felemelte

hogy könnyebben szedhesse a napraforgót.

A következő pillanatban velőtrázósikoltás hallatszott, a gép elkapta a nyálának malmai tanuló s formálisan össze préselte, felcsavarta.

Az egyveleje azonnal kilocsant, szívére, tüdejét, máját két méterre a géptől találták meg.

mig keze, lába darabokra tört. Seregi azonnal kiszenvedett.

A szerencsétlenség ügyében a csendőrség a legszigorubb vizsgálatot indította meg s megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit nem terhel felelősség.

Seregi szülei iránt igen nagy részvét nyilvánul meg, annál is inkább, mert az öreg Seregi Ferenc idős fia, aki szintén az egyik ujfehértói malomban dolgozott s a malomban szerzett betegsége következtében a múlt évben halt meg tragikus körülmények között.

Forradalmak

Bulgáriában a Stambulinszki kormányt pucesszerűen elfoglalták. Az új kormány valószínűleg egyetemi tanárokból fog megalakulni.

Tokióban a tartalékos tisztek szervezete fogta el a kormányt. Az új kabinet az összes pártok képviselőiből alakult meg, kivéve a kommunistákat.

A kollégium évzáró ünnepélye

Szombaton délelőtt zajlott le a debreceni református kollégium évzáró ünnepélye részben a Nagytemplomban, részben a kollégiumi oratóriumban.

A Nagytemplomban délelőtt 9 órakor rövid istentisztelet volt, melyen dr Erdős Károly lelkeszt, képző intézeti igazgató mondott magasztaló beszédet. Az istentiszteleten a kollégiumi kántus énekelte, Micsai Sándor énektanár vezetésével.

Istentisztelet után az egész ünnepelő közönség átvonult a kollégiumi oratóriumba, hol a tulajdonképeni évzáró ünnepély folyt le.

Az ünnepélyt a kiváló kollégiumi kántus vezette be a Himnusz elénekkelésével. Utána Karai Sándor kollégiumi igazgató tartotta meg beszámoló beszédét.

Örvendetes tényként szögezte le, hogy a háború és forradalmak utáni zavaros állapotok teljes mértékben megszűntek már s az elmúlt iskolai évben a rend minden tekintetben helyreállott.

Részletes beszámolójában elmondotta, hogy a kollégium tiszadokai birtokának az új földbirtokreformmal kapcsolatban tervezett felosztásától el fognak állni. Sőt legnagyobb valószínűség szerint a vagyonváltást is elengedik.

Az amerikai gyűlés eredményéről tartott részletes beszámoló után ki-látásba helyezte, hogy a jövő évben egy még nagyobb arányú gyűlést fognak rendezni.

Ezek után dr Baltazár Dezső püspök üdvözölte a kollégiumi igazgatót, majd dr Csűrös Ferencz kulturatanácsnok üdvözölte Karait a város nevében, hangsúlyozottan kiemelve a kollégium nemes tettét, hogy átadta a városnak a Fűvészkeretet az építendő új muzeum céljaira.

Az ünnepély a Szózat elénekkelésével ért véget.

Aforizmak

Érdekes, hogy a gondolatok sohasem élhetnek emberek nélkül, de az emberek élhetnek gondolat nélkül.

Mindenki annyit él, mint amennyit gondolkodik.

Affektáció a legnagyobb önlebecsülés.

Bármit mielőtt megsejtelünk, kellő világitásba helyezjük. Mennyivel inkább volna erre szüksége az emberi jellemnek.

Egy ember fej nélkül nem élhet, de százmilióknak igen.

Az ember sajátmagával sohasem lehet bizalmatlan, de meg kell, hogy bizon magában, előbbi tiltja saját megbízhatóságunk, utóbbit követeli a mások megbízhatatlansága.

Az emberek néha többször rejtik megoldás arcuk mögé az antipátiát, mint mogorva arcuk mögé a szimpátiát.

Ha a könnyek gyönggyé válnak, az még hagyján, de ha a gyöngyök válnak könnye, az már tisztviselő nyomor.

Az okos gondolataival is tud mulatni, a bu a másokéival sem.

A Dóczy-intézet tornavizsgálója

Tegnap délután zajlott le igen nagy érdeklődés mellett a református leányközépiskola tornavizsgálója az intézet udvarán nagyszámu és előkelő publikum részvételével.

Az ünnepély a növendékek felvonulásával kezdődött. A felvonulók élén egy csapat cserkészleány lépdelt a leányközépiskola korbáljában alakult Lorántffy Zsuzsanna leány-cserkész csapatból. A Himnusz el-énekklésével megkezdődött a különböző gyakorlatoknak a bemutatása. Elsőnek az I. a) és b) osztályu növendékek precíz zenés szabadgyakorlata folyt, majd a II. osztály rudgyakorlata következett, melyet a III. osztályosok plasztikai gyakorlatai követtek. Különösen ez az utóbbi mutatvány érdemel kitüntető dicséretet.

A negyedik osztály ritmikus bot és súlygyakorlata után a leányiskola válogatott csapatának sálfűzértáncá következett, melyet piros fehér és zöld színű szalagokkal a kezükben, táncoltak a növendékek. A leglátványosabb és a legtöbb tapsot arató száma volt ez a tornavizsgáló.

A gyakorlatokat általában nagy fegyelmességgel, pontos és biztonságos vezetés jellemezték.

Nagy érdeklődés kísérte a válogatott csapat magasugrását. Közöttük legjobban Galánffy Poncei vált ki. 120 centiméteres ugrásával ő bizonyult a legjobb ugrónak.

Ezután a növendékek újra felvonultak a pályára és egyes plasztikai gyakorlatokkal kísérve elénekelték a Nemzeti Hísekegyet.

Majd Szele György református lelkész intézett egy pár buzdító, dicséretes szót a növendékekhez. Beszédében a tornázásnak, a test edzésének elsőrendű és sok irányban kiható fontosságát hangsúlyozta és elismerését, dicséretét fejezte ki a tornatanárnőnek szorgalmas, lelkiismeretes és eredményes munkájáért.

Ezek után a jutalmak kiosztására került a sor. Számosan kaptak dicséretet, emléklapot, míg babérkoszorút Galánffy Poncei és Kulcsár Margit kaptak.

MŰVÉSZET

Növendék-hangverseny a Zenedében. Kellemes estét szerzett a hangversenylátogató közönségnek az a vz növendék tegnap este a Zenedében, akik Hammerstadt János h. igazgató, továbbá B. Fábry Irma, F. Halácsy Margit, dr. Hiltner Ottó, Stiaszny Nándor és Nagy József tanárok tanítványai közül kerültek ki. Timári Mária rutinos hegedűjátékával szerzett sok tapsot. Versényi György Rinding F. Concertjét adta elő szép betanulással. A csak másfél éves cimbalomtanzak tanára most állította ki első tanítványát. Gosztonyi Annát a pódiumra. A biztos technikára valló játék nagy hatást váltott ki. Hertelendy Márta és Jakab Klára stílusos játéka, nemkülönben a Nagy Eszter és Sipos Erzsébet finom zeneérzéke egyformán komoly reményekre jogosít és Keszler Lily biztos játéka sem közönséges tehetséget árult el. (—y.)

Mindennemű luxus és gazdasági kocsik. Amerikai küllő- és kerékgyár. Napi gyártás 2500 küllő.

Riesz Miklós kocsigyáros Hatvan-u. 58.

Kocsijavításokat leggyorsabban és legprecízebben készítünk méltányos árak mellett. 00 00 00

Hölgyfodrász és manicur szalonomat elsőrendű munkásokkal újra magam vezetem. Dr. Ujfalussyné, Egyház-tér 5.

HÍREK

1923 június 10. (Vasárnap)

Prot.: Margit. Kath.: Margit.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 10-12-ig. Egyetemi könyvtár délelőtt 9-1-ig, délután 2-6-ig.

Városi képtár: délelőtt 10-1-ig. Városi muzeum: délelőtt 9-12-ig, délután 2-4-ig.

Csokonai színház este 8 órakor **Levendula** operett, bemutatás bérletiszünetben. Délután 3 órakor **Bajadér**.

Apolló: Parisietta. Uránia: Harvardi regatta és Szentpétervári ismeretlen.

Vigszínház: Pálinka. Meteor: Az anya. A ref. tanítónőképző évfárója 10 órakor a Dóczyban.

A felsőkereskedelmi 1913-ban végzett növendékek 10 éves találkozója 10 órakor az intézetben.

A hentesek szakosztályi ülése 10 órakor az ipartestületben.

Az iparos Dalegyet közgyűlése délután 5 órakor Burgundia-u. 5.

Hadró közgyűlése délután 3 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében Piac 8. Gyógyszertárak közül vasárnap délután és este szolgálatot tartanak: Kigyó; Magyar korona, Csillag, Isteni gondv.

1923 június 11. (Hétfő)

Prot.: Barnabás. Kath.: Barnabás.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-8-ig. Egyetemi könyvtár délelőtt 9-1-ig, délután 2-6-ig.

Csokonai-színház este 8 órai kezdettel **Levendula A)** bérlet.

Apolló: Királynő és kegyencs. Uránia: Farm leánya. Vigszínház: Napkelet liloms.

A keresztyén Nemzeti Liga debreceni osztályának választmányi ülése 6 órakor a városban.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Egyszaru, II. Rákóczi Ferencz, Nádor, Csokonai, Reményesség.

Vasárnapi istentiszteletek.

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál: Papp Imre s. lelkész, délután 5 ó. prédikál: Gábor András s. lelkész. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál: Baja Mihály lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál: Zambory Sándor s. lelkész, délután 3 órakor gyermekistentisztelet tart: Ladányi Zsigmond s. lelkész. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Molnár Ferencz lelkész, délután 3 órakor gyermek-istentisztelet tart: Dr. Bötykös Béla s. lelkész, délután 5 órakor prédikál: Dr. Bötykös Béla segédlelkész. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Ladányi Zsigmond segédlelkész délután 3 órakor gyermekistentisztelet tart: Peleskey Sándor lelkész. — Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Tóth Sándor tanító, délután 3 órakor gyermekistentisztelet tart: Papp Imre segédlelkész.

Homokkertben délelőtt 10 órakor prédikál: Uray Sándor lelkész. Nyilastelepen délután 5 órakor gyermek-

istentisztelet tart: Sagy Lajos vallásitanító lelkész.

Tanyai istentiszteletet végeznek Macson: Kovács János vallásitanító lelkész. Fancsikán: Fejker János s. lelkész, Elepen: Zilis István s. lelkész.

A Kontinált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Egyház-téri fiúiskola VI-ik számú tanteremben.

Vasárnapi iskolák holnap a következő helyen tartanak: Kossuth-utca 75. sz. a. délelőtt 9 órakor, Dóczy-intézetben délelőtt 9 órakor, Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Csokonai-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Pacsirta-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Diakonissza-Otthonban délelőtt 9 órakor, Egyháztéri fiúiskola VI-ik számú tanteremben délelőtt 11 órakor, Csap-utcai iskolában délelőtt 11 órakor, Homok-kerti imaházban délelőtt 11 órakor.

A Debreceni Keresztyén Ifjúsági Egyesület f. hó 10-én (vasárnap) rendez heti összejövetelet Kollégium földszint 4 sz. a. délután 5 órakor tartja.

A „Kálvinisták Templomegyesülete” vegyes énekkarának tanulási órai hetenként csütörtökön tartanak a Kollégium ének- és zenetermében. Este 7-8-ig a hölgyek, 8-9-ig a férfiak részére. Új tagok jelentkezést ugyanakkor és ugyanott elfogadja: Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

A róm. kath. templomban

Ma vasárnap, (június 10-én: reggel 6, 7, 8, 9, 11, és fél 12 órakor csendes szentmisék, fél 10 órakor énekes szentmise szentékköltéssel, utána szent beszéd. Délután fél 4 órakor Rózsafüzér, 4 órakor szent beszéd, utána litánia.

Az ág. hitv. ev. templomban

(Miklós-utca 3. sz.) az Istenítiszteletet június hó 10-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas Győző lelkész végzi.

Kinevezések a városnál. Hadházy Zsigmond főispán **Poroszlay László** közigazgatási gyakorlókat tb. városi aljegyzővé és **Reinisz Menyhért** vágóhídi másodosztályu állatorvost elsőosztályu állatorvossá nevezte ki. **Poroszlay László** és **Reinisz Menyhért** igen szorgalmas és tehetséges tisztviselői a városnak s méltán rászolgáltak az előléptetésre.

Utóajánlatot lehet beadni a Dombos-tanya bérletére. A város tulajdonát képező Dombos-tanya elnevezésű birtok bérletére június 1-én megtartott árveréssel kapcsolatban egyes debreceni lapokban az a hír jelent meg, hogy a Dombos-tanyát 112 kg. rozs holdankénti bérösszeg mellett **Goldstein Menyhért** bárbe vette. Minthogy ez a hír az érdekeltektől igazságtalanságot keltethet, hogy a Dombos-tanya bérletére utóajánlatot nem lehet beadni — a városi tanács ezúton közli, hogy a birtok bérletére, a megtartott árverés eredménye ellen június 16-áig utóajánlat tehető.

Női és férfi kalapátalakitások legszebben készülnek

Szell Gergely-nél
Piac-utca 63. Telefon 11-11.

DR. REX-FÉLE PIPEKESZAPPANOK
LEJÓBBAR — LEGOLCSÓBBAR
Rapható: Drogueriákban és Illatszertárakban.

1923 június 10.

Gyermekelőadás az Urániában

Szombaton délután szépen sikerült színvonalas jótékony célú gyermekelőadást rendezett az Uránia mozgóhelyiségében a református tanítótestület. — Az előadásban megjelent *Hadházy Zsigmond* főispán is és Debrecen város társadalmának még számos más előző tagja.

Az előadást, melynek szereplői a református elemi iskolák növendékeinek sorából került ki, a vegyeskar jól összetanulásban előadott énekszámra vezette be, majd bájos közvetlenséggel *Gal Lili* mondott prólogust. Ezután egy szépen összeállított irredenta előkép következett.

Utána *Timári Mária* énekelte saját hegedű kísérettel mellett a „Szép vagy gyönyörű vagy Magyarországnak” című dalt zajos tetszés mellett. — Majd *Szöllősi Imre* szavalta el kedves természetességgel *Petőfi*nek a „Négy ókrós szeker” című költeményét s ezután *Csomor Kató* szavalta el határozatosan a *Négy ókrós szekér* pendantját, *Szdvay Gyula* „*Örzené*” című versét.

A szavalatok után *H. Kiss Erzsike*, *Boldizsár Margit*, *Papp Károly* és *Levente István* magyaros tüzellel előadott toborzója következett, majd a leánykar énekelte s ezután a *Törő Mihály* által írt és rendezett *Tavaszi diadal* című szép tándéjátékot mutatta be 25 gyermekszereplő.

Ezután 12 leány palotást táncolt, majd a *Babavásár* című egyfelvonásos énekes színdarabot adták elő. — A darabot *Nányi Béláné*, *Debreczeni Kató* és *Telky Rózi* rendezték hozzáértő kezekkel, a darab szereplői közül — akik lelkes igyekezettel fáradoztak a darab sikerén — különösen *Hadházy Piri*, *H. Kiss Erzsike*, *Berényi Margit*, *Harsányi Ica* és *Havasi Éva* tűntek ki ügyes játékkal.

A kedves, szép ünnepséget a vegyeskar által hatásosan előadott ének zárta be.

A reform. főispán. 172. sz. „Ero”-csorakészcsapat tábori felszerelésére és szegénysorsu tagjainak a segítésére a következő nagyobb adományokat nyugtázza hála-köszönettel az igazgatóság: *Debreceni Első Takarékpénztár*, *Közgazdasági Bank* és *Váltóüzlet r.-t.*, *Kunsági Állatbizományi r.-t.*, *Biharmegyei FAKERESKEDelmi és Gazdasági r.-t.*, *Fakereskedelmi és Gazdasági r.-t. Budapest*, *Fakereskedelmi és Gazdasági r.-t. Kaba 10000*, *Alföldi Takarékpénztár r.-t. 5500*, *Állatános Forgalmi Bank r.-t.*, *Angol-Magyar Bank r.-t.*, *Magyar Állatános Hitelbank r.-t.*, *Debreceni Ipar- és Kereskedelmi r.-t.*, *Feldmann Sándor bankigazgató*, *Fodor Lajos vezérigazgató* *Bereettyóújfalun*, *dr. Fodor István Budapest*, *Versényi Tibor vezérigazgató*, *Demjén Lajos 5000*, *Püspökladányi Hitelszövetkezet 2000*, *Kovács József 1300*, *Nagy József tanár*, *dr. Nagy István*, *Püspökladányi nyelviskola r.-t.*, *Gergely Jenő*, *dr. Böszörményi Béla*, *dr. Kólcsey Sándor*, *Ujfehértói Takarékpénztár*, *Teleky Mihály*, *Gábor József*, *Ballay József*, *Szatmármegyei Takarékpénztár*, *Bak János*, *Szentpétery Antal*, *Róth Gy.*, *Botka Imre*, *B. L. Szitágyi Dezso*, *Soós János*, *özv. Szutor Ferencné*, *Kriszka Sándor*, *Kovács Mária 1000*, *Rásó J.*, *Fónagy Sándor*, *dr. Winkler Jenő*, *Elek Aladár*, *dr. Galánffy János*, *Kemény Viktor*, *Kiss Gyula*, *Sahotter Ferenc*, *dr. Nagy A.*, *dr. Ballay Gy.*, *dr. Rásó*, *Köröskényi Miklós*, *Mezey István*, *Mezey Kálmán*, *Pénkői László*, *Hetey Béla*, *Ascher Kálmán*, *Tokay István*, *dr. Rác Lajos*, *idős Nánássy Sándor*, *ifj. Nánássy Sándor*, *Mike János*, *Batáry István*, *Bessenyei Gyula*, *Versényi Tiborné*, *Szabó Mihály*, *ifj. Trnka Teofil*, *Balmazújvárosi Hangya*, *Jakuts Sándor*, *Gebauer r.-t.*, *Krassóné Budapest 500*, *N. N. 400 K.*

Hentesek figyelmebe. Folyó hó 10-én d. e. 11 órakor a hentes szakosztály az Ipartestület kistermében gyűlést tart. Tárgy: Hentesek zárórája. Folyó ügyek. Pontos megjelenést kér az *Elnökség*.

Társadalmi és egyesületi élet. A *Ker. Nemzeti Liga* debreceni osztálya június 11-én, hétfőn délután 6 órakor a városháza kistanácstermében rendes havi választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat ezúton meghívom. Vendégeket szívesen látunk. *Dr. Pórszász Károly* főtitkár.

A *debreceni Ipartestület* június 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a testület dísztermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: A testület 25 éves fennállásának évfordulója alkalmából tartandó jubilearis ünnepi közgyűlés. A 25 éves jubileummal kapcsolatos debreceni ipari kiállítás. Hátralékos tagsági díjak ügye.

A *Hajdúvármegyei Molnárszövetség* jun. 15-én, pénteken d. e. 9 órakor a vármegyei kistanácstermében közgyűlést tart. A gyűlés egyik legfontosabb tárgya a titkári állás betöltése, mert a múlt közgyűlésen meghívott titkár az állást nem fogadta el. Azok, kik a titkári állás betöltésére elegendő malmi szakismerettel bírnak, pályázatukat a közgyűlést megelőző napig fizetési igényeik megjelölésével a szövetség elnökéhez, *dr. Kiss Ferenc* egyetemi tanárhoz (kollégium) írásban nyújtásuk be.

A *hajdúvármegyei tankertületi tónitók Gönczy-egyesülete* június 12-én délelőtt fél 11 órakor a vármegyei ház dísztermében közgyűlést tart. A gyűlés tárgyai: Jelentések. Az egyetemes gyűlés tárgyai. Előadók: *Törös Károly* ref. tanító, *Ráthonyi Lajos* áll. tanító, *Ormos Lajos* ref. tanító. Az iskolán kívüli népművelés népszerűsítése. Előadó *Seres Ferenc* népm. titkár. Indítványok, melyek az elnökhöz a gyűlés előtt 2 nappal beadattak. Június 12-én délelőtt 8 órakor a vármegyei kistermében választmányi gyűlés lesz.

A *„Hajdúvármegyei Népművelési Egyesület”* első alakuló közgyűlést június 12-én, kedden délelőtt pontosan 9 órakor tartja a vármegyei ház dísztermében. Tárgysorozat: Megnyitó. Az egyesület megalakulása. Elnökség, tisztikar és választmány megválasztása. Az alapzabály tárgyalása. Számvizsgáló bizottság választása. Az 1923. évi költségvetés megállapítása. Esetleges indítványok, melyek írásban a közgyűlés előtt legalább 8 nappal a kir. tanfelügyelőhöz beadandók.

Dr. Szukováthy Imre Debrecen város tb. főorvosa. *Hadházy Zsigmond* dr. *Szukováthy Imre* egészségügyi főtanácsost, az Országos Magyar Vöröskereszt Egyesület agilis főorvosát, Debrecen város érdekében kifejtett eredményes munkássága elismerésül Debrecen város tisztelői belső főorvosává nevezték ki. *Szukováthy Imre* nevének kitűnő hangzása van a debreceni társadalom körében. Felesége a köztisztelőben álló régi *Ricz-családból* származik s a főispáni kintintés *Szukováthy Imre*ben igen kiváló, érdemes embert ért, amennyiben *Szukováthy Imre* lelkes jóindulatának köszönheti Debrecen város közönsége mindazt a sok szeretetadományt, amit tíz év óta a vöröskereszt és különböző amerikai segélyakciók útján kapott. *Szukováthy Imre* kinevezése Debrecen város társadalmának széles rétegeiben keltett osztatlan örömet.

A keresztényszocialista dohánygyári munkások táncmulatsága. Szombat este rajlott le a keresztényszocialista dohánygyári munkások és munkások által rendezett táncmulatság az *Albert-féle* vendéglőben. A mulatságot műsor vezette be. A műsor *Ricz Laci* nyitányával kezdődött, utána *Varjas János* szavalta sok tüzellel *Bodor Aladár* „Erdély felé” című irredenta versét. Nagyon ügyesek voltak *Heffer Margitka* és *Hamza József* a „Huszáröbölke” című dialógban. *Lová z Margitka* sok hozzáértéssel adott elő egy vig monológot. A „Pataki diákok” című vígjátékban magasan kitűnt *Tóth Manci* és *Szoboszlai Mihály*. Jól játszottak a többi szereplők *Márkus István*, *Hamza József* és *Farkas Sándor* is. Ügyesen szavalt *Galvics Margitka* is. A „Falu árvája” című egyfelvonásos színjáték szereplői közül *Röff Juci*, *Kocsis István*, *Szoboszlai Mihály* és *Förizs Mariska* váltak ki. A hangulatos, kedves műsor lezajlása után megkezdődött a tánc, s a *Ricz Laci* bandájának muzsikája mellett pompás hangulatban tartott a hajnali órákig.

A városi tanácsnokok szabadsága. A nyári szezon beálltával a városi tanács tagjai is megkezdik a nyári szabadságaikat. Elsőnek *Vass Károly* tanácsnok veszi ki hat heti szabadságidejét, amely idő alatt a főjegyzői hivatal vezetését *Poroszlay László* tb. városi aljegyző veszi át. *Vass* tanácsnok, aki szabadságát hétfőn kezdi meg — mint értesülünk — szabadságideje alatt teljesen el fogja készíteni a városi szabályrendelet tervezetét áldozgatóját. Június végére megy szabadságra *Zöld József* gazdasági tanácsnok, akinek helyettese *Talay Zoltán* tb. tanácsnok lesz. Júliusban veszi ki szabadságát *dr. Vargha Elemer* tb. főjegyző és *Csűrös Ferenc* közművelődési tanácsnok is. Szabadságuk ideje alatt a jog- és pénzügyi osztály vezetését *Csoka László* tb. aljegyző, a közművelődési ügyosztály vezetését pedig *Kupinszky Sándor* tb. aljegyző fogja ellátni. Augusztusban megy szabadságra *Tóth Emil* tanácsnok, akit szabadságideje alatt *dr. Palfy Zoltán* tb. aljegyző fog helyettesíteni. Ugyancsak augusztusban veszi ki szabadságát *Vásáry István* adóügyi tanácsnok, akinek helyettese *Balla Bertalan* tb. tanácsnok lesz. *Kondor Kálmán* főszámvevőt, aki szintén augusztusban megy szabadságra, *Ary Lajos* tb. főszámvevő fogja helyettesíteni. *Magoss György* főügyész, — akinek helyettese *dr. Miszti Károly* tb. főügyész lesz — június végén veszi ki szabadságát.

Értesítés. *Sándor Armin* szolidaritásról ismert ékszerüzletét nagyobbítva s gyönyörű ékszer, óra, ezüst és dísztárgy ajándékokkal felszerelve, eddigi üzletével szembe, a városi bérpalotába helyezte át.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei. Beresítjük t. tagjainkat és vásárló közönségünket, hogy a *Simonffy-u. 2. sz. a.* árudánkban a sorsóshus arusítását megkezdettük. Forgalmi adót itt nem számítunk. Egyben felkérjük t. vevőinket, hogy az előjegyzett 3-30 cm. szövetet *Vár-utcai* ruházati árudánkban f. hó 20-ig anynyival inkább váltsák ki, mert e határnap után a szöveteket az újabbban jelentkezőknek adjuk ki.

Tizenöt éves találkozó. *Dr. Vass Károly* városi tanácsnok és *Ronczik Jenő* tűzoltó főparancsnok közlik egykori osztálytársaikkal, akik a debreceni református főgimnáziumban 1908-ban érettségiztek, hogy 15 éves iskolai találkozójuk július 1-én reggel 9 órakor lesz a kollégium oratóriumában.

Deficittel dolgozik a hordójelző hivatal. Debrecen város hordójelző hivatala nemcsak Debrecenben, hanem Hajdu és Biharmegyében is végezi a hordóhitelbeszítéseket, a hivatal fenntartási költségeit azonban csak Debrecen városa viseli annak ellenére, hogy ezek a költségek igen nagy összegeket emésztnek fel. A múlt évben több mint egy negyed millió korona volt a hivatal dologi kiadása, amivel szemben csupán 100,000 korona bevételt tudtak felmutatni. A városi tanács ezért elhatározta, hogy megkeresést intéz Hajdu és Bihar vármegyékhez s felszólítja azokat, hogy a hordójelző hivatal fenntartási költségeihez évente legalább 100,000 koronával járuljanak hozzá.

Hírek a rendőrségről. Meglopták a vonaton. *Klein Izidorné* *Moskovits Regina* budapesti, *Ernö utca 15.* szám alatti lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy *Eleds és Debrecen* között a vonaton ellopták a retikuljét, amelyben 20 ezer korona készpénz, keztük s több más apróság volt. A nyomozás megindult.

Elopott cigarettárcsma. *Ferér István* gazdálkodó jelentette a rendőrségen, hogy a nagyerdői vígadóban ismeretlen tettes ellopta *F. I.* monogrammos ezüst cigarettárcsáját, amelynek értéke 50 ezer koronára becsült. A rendőrség keresi a tettest. — *Életunt. P. Szabó Samuel* 46 éves hajduszoboszlói lakos tegnap öngyilkossági szándékból egy félreeső helyen felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már kiszenvédett. — **A nyomorék rokkantól loptak.** A rendőrség őrizetbe vette *Elek Imre* és *Kusinszky József* debreceni lakosokat, akik egy tehetlen nyomorék rokkant orajat s több más értékes tárgyat elloptak. Az eljárás megindult ellentük.

Köszönetnyilvánítás. *Havass Gaborné* 5000 koronát adományozott az egyetemi ifjuság részére. Az adományért hála-köszönetet mond az egyetemi tanács nevében *dr. Teghze Gyula* e. i. rector, a Népszervi Főisk. Tanfolyam elnöke.

SZÍNHÁZ

Színházak és mozgószínházak közleményei
Csokonai-színház. *Levendula* óriási sikerrel beszél az egész város. *Finom*, *csipkeszerű*, *bájos* és *mulattató!* *Timár Ilia*, *Voith Ilona* és *Krompachi Jenek* interpretálásában nagyszerűen érvényesülnek a múlt század műveiből összeállított filmbemutató zeneszámok, a humort *Halassyné*, *Rockó* és *Szigeti* képviselik, *Unger*, *Torma Gusztika* és *Virágháti* játszanak még jelentős szerepet. Mától kezdve zenekari kísérettel! Vezényel: *Müller Mátyás* karnagy. Bajadér ma délután 3 órakor!

Hónap A) berletben: Levendula!
Uránia. Sportkedvelőknek! *Harvardi regatta*, *amerikai sportfilm*. Ezenkívül *Szentpéteryvári ismeretlen*, az orosz pokol *borzalmi* ma utoljára.
Vigszínház-mozgó. *Vigszínházban* *Vasárnap Zola* halhatatlan remekműve a *Pálinka* mindkét rész egyszerre.
Hétfőn: *Napkelet* *Iliona* és *Szudán*.
Apollo. *Bimbula* ma utoljára *Apolóban* „*Királynő és kegyenc*” nagy társadalmi dráma 7 felvonásban hétfőn az *Apolóban*.
Meteor-mozgóban vasárnap *Az anya*. Az örök anyai szeretet apoteozise. Jegyfeldvétel.

A Gambrinusban *Kiss Béla* és *fiái* teljes zenekara hangversenyez.

Cseplőgép javításhoz dobsin pakolások és más BÉSZLER és DAVID vaskereskedésében a Kossuth-szobornál.

Tisztítassa ruháit *Wacha Robert* kvár. vállalatnál *Simonffy-u. 55.*

TESTEDRES

Vasárnapi program

A bajnoki idény a befejezéshez közeleg, az elsőség kérdése már eldőlt a most már alig egyrésznyi mérkőzés van hátra, azok is csak a helyezés szempontjából bírnak fontossággal. A helyezés szempontjából különösebb érdeklődésre tarthat számot a DTE-DKASE bajnoki mérkőzés az úszóterei sporttelepen délután fél 6 órakor. Ha a DKASE győz, vagy csak eldöntetlen eredményt ér el, a második hely az övé, ha a DTE győz, akkor a második hely a DEAC-é. Tekintve, hogy a DKASE kompletten áll fel, míg a DTE főerőssége, Szabó kapus nélkül eldöntetlen eredmény a legvalószínűbb, bár egyik csapat győzelmére sem lehetne meglepetést, annyira egyenlő erejűek. Előzőleg a DTE II-DKASE II. találkóját a szövetségi díjért, míg délelőtt az ifjúsági csapatok mérkőznek. A nagyerdői pályán délután 3 órakor tréning jellegű mérkőzés kapcsán a DEAC a DMTE-vel játsza le esedékes bajnoki mérkőzését Weinreb Dezső bírászkodása mellett. Győzni a DEAC fog. Délelőtt 10 órakor az ifjúsági csapatok mérkőznek. Bíró Nagy Dániel.

Nyiregyházi a Nyiregyházi Törökös a Kisvárdai SE-tel játszik bajnoki mérkőzést. Bíró Zempléni Gusztáv lesz.

Két magyar győzelem Párisban — az első napon. Szombaton kezdődött meg Párisban a Stadionban a nagy nemzetközi atlétikai verseny, ahol Európa legjobb atlétái adták találkozót egymásnak. Magyarországot negyven legjobb atlétai képviseli. Az első nap előfutamon kívül az 1500, magasugrás, diszkoszvetés és a 400, 300, 200, 100 stáfa került elődöntésre. Ezekben a számokban működtek a magyar atléták. A késő éjjel érkezett szükzavny távirati értesítés szerint — *Csejty első lett a diszkoszvetésben, míg a stafétafutást Fixl, Kurunczy, Somfay, Gerő révén szintén a magyarok nyerték.* Nem jött értesítés Gáspár magasugró és Némethy 1500 méteres szerepléséről. — A két magyar győzelem általános örömet kelt, biztatót a vasárnapi versenyekre. Ott érték el atlétáink ezt a világraszóló győzelmet, ahol a gyilkos békét is megszővegették.

Csanak József R. R.-T.

Piac utca 51. Telefon 70

Fűszer, csemege, bor, likőr.
Idényszülségek,
gyümölcsajdonságok.

KÖZELHŐZÉS

Az erőszakos jóvátétel leromlasztja a magyar koronát

A féltévi ultimo közeledése és az ez el kapcsolatos esedékes kölcsöntörlesztések a magyar államháztartást újból nehéz probléma elé állítja és az indeminási javaslat, amely a rendkívüli helyzetre való tekintettel 60 millárdos újabb állami hitelt kér, tisztán mutatja azt az utat, amelyen a magyar pénzügy a jövőben kialakul. Az időjárás kedvezőtlen volta és a terméskilátások újabb rosszabbodása

szintén egyik momentumát volt annak lemorzsolódásnak, amely az elmúlt

hétben a magyar koronában érezhető volt és amely a hét vége előtt 09 centimesos nivóra nyomta le.

A márka újabb katasztrófális zuhanása szintén egyik motivuma volt a korona e heti krízisének és az a jóvátételi politika, amely Németországot, mint most már kétségtelen, a teljes pusztulásba

akarja sodorni, a magyar kérdés megítélésében is lehetővé tette annak a pesszimizmusnak felülkerekedését, amely a külföldön az elmúlt hét óta a magyar korona áraskulását is érte.

Országos árumintavásár Pécsen. A Baross Szövetség augusztusban országos jellegű árumintavásárt rendez Pécsen. A vásár felfogja ölelni az összes szakmákat és gazdasági ágakat, gyártmányokat. Az árumintavásáron a keresztyén magyar ipar, kereskedelem, közgazdasági fejlődésünk különböző ágai a maguk teljességében lesznek láthatók. Jelentkező ívek kaphatók a Baross Szövetség debreceni fiókjának irodájában (Piac utca 8) Ugyanitt a kézbesítés alatt álló 1920-21. évi jóvátétel és vagyonadó határozatok ellen esetleg beadandó felebbezések előszerű összeállítását tekintetében, valamint általában minden adóügyben bátki szakszerű felvilágosítást nyerhet.

Szántógépbemutató Pallagon. A legújabb rendszerű, a mai kor minden műszaki vívmányát magában egyesítő amerikai „Fordson Traktor” ismeretése működésben, szántás közben bemutatása lesz folyó hó 17-én, vasárnap délelőtt 9 órakor a Pallagon, a Gazdasági Akadémia területén. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdák közönség és minden érdeklő figyelmét, hogy a szántógépbemutatót minél nagyobb számban jelenjen meg.

NYITÁS

Magyar korona: 9³/₄

Zürichi zárlat

Berlin 65, Hollandia 218, Newwork 55 0¹/₂, London 2267, Páris 3570, Milano 258 2¹/₂, Prága 1658 Budapest 9¹/₂, Belgrad 630 Bukarest 285, Varsó 90, Bécs 78.

Devizaközp. hiv. árf.

Francia frank 362¹/₂ — 370¹/₂, márka 700-80, lei 29-31, svájci frank 1005-85, dollár 5565-715 lira 259-69, szokol 166-72 dinár 63¹/₂ - 62¹/₂.

Nemesfémek

1 koronás 540, 2 koronás 1080, forint 1430, 5 koronás 2800, 10 koronás 14000 20 koronás 28000, duclatany 14500.

Terménytőzsde zárlat

Gabonában és zabban éénk ület, A malomkattel is vásárol.
Hévtalós árak: Buza 76 kilós tiszavideki 26750-27000, egyéb 26500-26750. 78 kilós tiszavideki 27.00-27500, egyéb 26750-27250 rozs 17500-750, takarmányarpa 15-16000, zab 19500-19750, tengeri 17230-17750, korpá 8100-8200.

Ferencvárosi sertésvásár:

Szabadvásári maradvány 239, érkezett 61 sertés, eladott 49.
Árak: Zsirtés fiatal, nehéz 1480-550, könnyű 1580-450 Zártvasári maradvány 40, nem érkezett semmi. Ár: közép 1450.

CSÁTHY FERENC egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat v.t. bizományi kiadásában

MEGJELENT:
Dr. Tustar Ignác: A Bosnyák-Hercegovinai Földbirtokviszonyok története

a legrégebb időktől a világháború kitöréséig. (Történet-tudományi értekezés.)

Bolti ára Kor. 258.—
Rapható minden könyvkereskedésben.

REGÉNY

Tóth tizedes királysága IRTA GYULA DIÁK

(Folytatás) 73.

Oberna falabára csupa békákat faragtak a legények. Tették ezt annak emlékére, hogy Oberna elmesélte, hogy a békák mind földjei neki, mert hiszen minduntalan azt hajtogatták: Ung... Ung... Ung...

Horváth bátya járőrszerepeire már egészen más cífraságok kerültek. Valami szépséges tulipánokból végesvégig főzőkaualak nőttek ki a futottak körbe a falabakon.

De hiszen ki győző leirni, mi mindent faragott a két jókedű koma hosszú, hosszú napokon át a falabakra?

Antul nevezetesebb kísérleteket tett Küllös gazda abban az irányban, hogy valamiféleképpen üzenetet küldhessen haza a családjának.

Azt tervezgette, hogy valahogyan kézrekeríti szárnys földjét, a gólyát, rakóti a tabori lapot s aztan larmával, mi-gymással, meg a gólyafiókák elrejtésével ugy-annyira elriasztja a hosszalabu madarat, hogy

az kénytelen-kelletlen hazarepül Magyarországra, amely esetben Küllös bácsi szerint mashova nem is szállhat, csak c-upan az ő falujába. Mivelhogy „odaválósi.”

Első kísérletei, mikor egymaga igyekezett hosszú kampós botokkal nyakacsipni a mocsár szélén halaszgató állatot, egytől-egyig sikertelnek maradtak. Sőt egyszer az az istentelenség is megessett vele, hogy olyan hirtelen hajolt a gólya után hosszú kampós botjával, hogy egész hosszában hasmant fektűt bele a vízbe. Ezen aztan az a sok gyalázatos legény naphosszat röhögött ugyannyira, hogy csak akkor hallgattak el, amikor Tóth tizedes megígérte nekik, hogy kioszt közöttük egy pár pofont, ha rögvést abba nem hagyják a csufolkodó, gyalázatos nevetést.

(Folyt. köv.)

SZIREK ANDRAS

ri és egyenruha szabó.
Divatos anyagok, szövetek
raktára DEBRECEN Szent-
Anna-utca I. Telefon 509.

Tükörgyártás, üvegesizolás

regi tükörök ujjaöntése
Sipkovits Bela Üregműipari
vállalat
Sziu-utca 14-15. Telefon 356.

Országos gyapjuaukcio Debrecenben

a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és Tsai rendezésében

1923 július hó 5-én délután 2 órakor a Kereskedelmi Akadémia dísztermében.

Legjobb tiszaháti gyapjuk A és AA minőségben. Uradalmi és gazdasági tetelek. — Kivitei engedélyezés alatt. Felvilágosítással készséggel szolgál a központi iroda: **Kö-gazdasági Bank- és Váltóüzlet r.t. Debrecen, Ferenc József-ut 59. szám.**

Sertés hus

jutányosan beszerezhető a köztisztviselők Simonffy-utcai áruházában. Intézeteknek, intézményeknek és viszonteladókknak ár-
engedmény. 0000000000000000

„ELEFÁNT” üveg- és porcellánragasztó megérkezett!

SZEPLŐ, PATYANÁS és egyéb arcbánalmak ellen használjon

Korzó „Eva” archenőcsöt és szappant

beszerezhető a KORZÓ DROGERIÁBAN Piac-utca 42.

Rudvas, szekérvasalások

és egyéb mezőgazdasági vasárak lerakata **SESZTINA LAJOS** cégnél.

Az ország legforgalmasabb vasuti gócpontján

SZOLNOKON

éppen az állomás mellett levő, erős forgalmu

„Erzsébet szálloda-vendéglő”

saját szódavizgyárával együtt, hirtelen közbejött családi ügyek miatt azonnal eladó és rögtön átvehető!

Gyönyörű magánlakás!

Szerződéses olcsó bérlet!

Hatalmas leltár! Teljes berendezés!

Ma megkapható 15 millió koronáért!

Bővebb felvilágosítást nyújt az eladás felett egyedül és kizárólag rendelkező **NAGY LAJOS** Országos Ingatlanforgalmi Vállalat.
Ott tekinthető meg a teljes és részletes leltár!
Ott köthető meg a vételi ügylet!
Iroda: VERES UTCA 9.

Urihölövek figyelmébe!

Mackart selyem és gyapjufonal legszebb színekben és mindenféle kézimunkaanyagok, fonalak, cérnák, legjutányosabban szerezhetők be

SZILÁGYI LAJOS

kézimunka- és műhímző vállata
DEBRECZEN, Széchenyi-u. 1.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessék **VÉGHEZ** menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-Léca Z. sz. (Zenedével szemben.)

Eladó házak Hajduböszörményben

Hajduböszörmény egyik legelőkelőbb, legbájosabb családi háza

Boschay-utca 1415. házszám.

Beköltözhető! A tulajdonoson kívül idegen lakó nincs.

E házban van a „Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének” hatalmas fűszerüzlete, négy vasrudonyos kiskocsival és 20 méteres raktárral.

Nagyon szép 8 szobás lakás, mellék-helyiségekkel. Villanyvilágítás!

A másik kedves kis családi ház

Hajduböszörményben, Rózsa-u. 1973. sz. alatt van

Itt sincs idegen lakó és 2 hét alatt a vevő beköltözhet, átveheti az egész házat.

Négy szobás lakás, mellék-helyiségekkel. Villanyvilágítás mindenütt. Nagyon szép, parkirozott udvar, rózsafákkal és gyümölcsösökkel.

Nagy telekkel! Bösözörményiek! Okvetlen nézzék meg e házat! Potom ár! Alkalmi vétel!

Megkaphatják hatmillió koronáért!

Mind a két ház felett a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a vételi foglaló, **Iroda Debrecen, Veres-utca 9.**

Auto-, motorszerelő,

esztorgályos tanulókat fizetéssel felveszek. Eladó: asztalkonyha, 2,5 és 8 HP benzín-, petroleum-, vagy szivógáz-motor, vácuumméter, fesszűrők, karburátorok, alacsony és magas feszültségű mágnesek és különböző auto-alkatrészek. Mindenemitt esztorgályos- és gépmunkát elvállalok.

Pataky József
auto, motor és gépjavitó műhelye.
Debrecen, Erzsébet-utca 22.

Eladó pusztaföld!

Nagyon szép két sarokház hely!

Egymás mellett! Gyönyörű helyen! Leendő villanegyed!

A Csapó-utca végén, a Vilmos huszárlaktanyával szemben levő sámsoni kövesút baloldalán a Kata-telep végében, közvetlen a nyíregyházi pályaudvar mellett van e két telek. Tulajdonosa: Heresi Mihály ácsmester ur, lakik ugyanott.

Most rozssal van bevetve az egész. Gyönyörű természettel. Rögtön átvehető.

Ára természettel együtt 400 ezer korona

Enek az eladása felett is a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik. Ott nyerhető bővebb felvilágosítás, ott köthető meg a vételi ügylet, ott teendő le a foglaló.

A telek nagysága 389 □-öl.

Eredményesek a Hajdu- föld hirdetései!

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 100 kor., minden további szó 10 kor. Vasár és ünnepnapokon 10 szög 150 kor., minden további szó 15 kor. Vaalagabb kettőből szedett szavak kétszeresen számítatnak

Névtelen.

Mérhetetlenül sajnálom, hogy nem találkoztunk, de Pesten voltam, Csütörtökön itt vagyok. — Kicsije

Nyiregyházi.

Kedden utazom Budapestre. Szeretném ha velem jönnél. 2—3 napig maradtunk. Eszter néni-nél lehetnél vagy esetleg velem is. Telefonon ma kerestelek kétszer. K. M.

Kicsim!

Levél van részre. Ma bean voltam D-ben, de nem volt időm, hogy felkeressetek. Leveled nagyon várja sok csók. al B—i.

150 kévo nád

eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Utazó koffer

vitorlavaszonnal behuzva, erős, masszív eladó. Darabos utca 44 sz. alatt

Egy szoba

konyhás lakást keres aug. 1-re két magányos urind. — Lelepesi díjat fizet. Cim a kiadóban.

Egy jókarban

lévő kerékpár eladó. Kossuth u. 59

Külön bejáratu

szobát keresek azonnali beköltözésre. „Minden árt fizetek” jellegre kérem címeteket kiadóhivatalnál bejelenteni ár-megjelöléssel.

Sertőskidmörleg

1500 kgros jó állapotban, újonnan hízelesítve eladó. — Deák Ferencz u. 13, Hitter.

Julus 1-re

keres egy fiatalember lehetőleg küön bejáratu szobát. Leveletet „Solid” jelleg alatt kiadóba kér.

Használt ruhák

cipők és egy szalmaszák elköltözés miatt olcsón eladók Péterfia u. 80. Czanki gazdász.

Menekült

főiskolai hallgató vidéken elemista, v. kisebb gimnazista mellé instruktornak ajánlkozik. Leveletet „Menekült” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít.

Házi szalonca és szir

kg-ként 1500 koronáért sürgősen, még pár napig eladó Antal és Sztójánov gazdaszoknál Egyrna-lom-u. 3. Értekezni déiben 1—3 óra közt.

Tennis rakot

valódi angol, új, — eladó, Barua u. 10.

Házasságközvetítési

ügyekben méltóságos bizalommal Faragó irodához fordulni. Díjtalan felvilágosítás. Cégjelzéstelen levelezés. Faragó, Népszínház-utca 16.

Eladó

férfi és női öltönyök, üveg- porcelláneműk, butorok, fülbevalók, festmények Bethlen-u. 51.

Elcserélném

Péterfián levő modern berházam kisebb családi házzal és földbirtokkal. — Értekezni lehet a háztulajdonosnál, Péterfia-u. 71.

Disznóbőr, elegáns

utazóbőrönd sürgősen eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó

vagy bérbeadó földbirtokok, házakat, sürgősen keres Kemény, O. F. B. engedélyes ingatlan-értékesítője. Cégevezető: Szentesy Sándor Budapest, Nagy mező-utca 89. Telefonok: 52-25, 113-80

Családi ház

nagy kerttel eladó, november 1-én beköltözhető. Cim: Mészert Ujfehértó

Eladó

a Patay-telep Székely utca 14. számú ház.

Köveset használt mészpergetőgép, méhészeti eszközök és egy nagy fürdőkád eladó. Csapó 45.

Okl. tanítónő

vidéki urcsaláddhoz 2—3 gyermek mellé háztanítónőnek ajánlkozik. Ajánlatokat „Tanítónő” jellegre a kiadóba kér

Vasalónő

simra ruha vasalást vállal. Meghívásra háához is elmegy Cim: Péterfia-u. 71.

Ölmet

bármily mennyiségben vesz lapunk kiadóhivatala.

Tőkepenzesek !!

Pénzüket kosztkamatra Jó kamatra

ingatlanra első-helyeni bekebelezésre elhelyezi a

Nagy Lajos ingatlanforgalmi iroda általános ügynökség Veres-utca 9. Alapított 1900-ban.

Legbiztosabb fedezet!
A legteljesebb garancia!

Nem papírfedezet! Nem! Ingatlan!
A Nagy Lajos cég, ez a 23 év óta fennálló vállalat hirneve már maga is elég garancia!

Bőrkezttyüket,

tollakat, szörméket, mindennemű ruhákat fest minden szíre, tisztít, mos, kifogástalanul expresz, vagy gyász esetén 24 óra alatt.

Hungaria gőzmosó ruhafestő és vegytisztító vállalat, Debrecen, Péterfia 4.

Tulajdonos Libándy Andor

Gazdalkodók!

Házvevők!

Üzletemberek!

Tanácsos lesz

Tőkepenzüket

Jó előre elhelyezni ingatlanba!
Itt volna most az alkalom!
2 roppant olcsó vétel!

Semmi más költség nincs egyikre sem, csak a vételár, még a telekkönyvi átírás sem kerül a vevőnek egyetlenegy fillérjébe sem!

Most ötmillió koronáért megkaphatják a város szívében levő Meszema utca 26. számú házat!
Óriási nagy telek! Harom utca sarka!

Igaz, hogy most elhanyagolt állapotban van, renoválásra szorul, de erre a vevő me nézzen. Hiszen az egész közművesmunka kevésből kiáll! Menjen be a vevő az udvarba okvetlen, ott nézzen széjjel!

200 négyszögöles telek!

Van rajta 2 üzlethelyiség. Az alacsonyabbik épületben van 2 szoba, konyha, kamara. A kis keresztházban egy szoba, konyha. A félemleten 2 nagy szoba, konyha, speiz. Hatalmas nagy borospincék! Harom pince. Fűskamara. Villanyvilágítás, vízvezeték és csatorna bevezetve!

A másik alkalmi vétel pedig a Hatvan-utcai kert legelső utcájában

Diófa-utca 32. szám alatt van!
Szöllő, gyümölcsös, konyhakert!

Ma megkapható 1 millió 800 ezer koronáért! Nevetséges potom ár! Erre sincs a vevőnek semmi más költsége!

811 □-öl. Van rajta egy hatméteres szoba, előtte ugyanolyan nyitott veranda, fűskamara, sertesől, klozett, szivattyus kut.

Végtelen közel van!
Felséges levegő!

A Mester-utca végén levő gyermekmenhelyi villanyos megállóhoz néhány perenyi gyalogséta! Ez évre ki van adva bérbé!

Ha az ajtó zárva van, a szomszédban (Diófa-utca 30.) Czeglédy Mihály urék szívesen meg fogják mutatni az érdeklődőknek!

Mind a két vétel a NAGY LAJOS irodában köthető meg, Veres-utca 9. szám.

FEHÉRTŐI TEMETKEZÉSI INTÉZETE

DEBRECZEN, DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM. TELEFON 11-85.

Végez temetéseket helyben és vidéken jutányos árban személyes felügyelet mellett. Exhumál es hullaszállításat vállal Telefon nappal és éjjel 11—85. szám.

Házvevők!

Fogadjanak szót!

Egyetlenegy házat se nézzenek meg addig, mig ezt a házat meg nem nézik!

Alkalmi vétel! 5 millió kor. A város szívében!

Rögtön beköltözhetőre kap a vevő egyelőre 2 szép utcai szobát, előszobával, konyhával, pincével, padlással!
A Kossuth-utcsán! A Magoss-utca 17. számú ház mellett benyúló Zápolya-utcsában van ez a ház

Zápolya-utca 19. Ötmalom-utca 5. számú sarokház!

A Zápolya-utcai fronton van 3 utcai szoba, előszoba, konyha, speiz, felső padelfjázat. Az Ötmalom-utcai fronton van 2 nagy utcai szoba, előszoba, konyha, pince, padlás, utcai nyílt üzlethelyiség, mely jelenleg asztalos műhely és 2 udvarra nyíló szoba. Kéno ablaka van az utcai fronton! Jó karban tartott téglá épület, oseróptóval fedve. Stukátoros, padlás szobák, kétszárnyú modern ajtók, aszerékalyhák, asivattyus kut. Csatorna, vízvezeték, angol klozetek. Villanyvilágítás mindenütt.

Ennyiért! Ilyen helyen! A város szívében! Ilyen házat! Ma nem talál! Annyi bizonyos!

Nagyon természetes, hogy ezen ház eladása felett is a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.
Iroda: Veres-utca 9.

Igyekezzenek megtekinteni e házat amig nem késő!

Siessenek letenni a vételi foglalót saját érdekükben is!

Jót és olcsót a HANGYA
üzleteiben vásárolhat
Füzet: RÓZSA-UTCA 4.
Fiókok a város minden részében.

Menetrendkivonat

a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetősége vonalain közlekedő személyszállító vonatokról.

Érvényes 1923. évi június hó 1-től

Orvosi, Jogi, Gazdasági
és mindennemű szakkönyvek
HARMATHYNÁL
DEBRECEN, Fűvészkert utca 14. sz.
Telefon 874.
Használt könyveket, egész könyvtárakat állandóan veszek.

Budapest ny.-Cegléd—Szolnok-Debrecen-Nyiregyháza-Szerencs.

Naponta			Állomások	Naponta						
502	1702	520 1706 1712 1720 1722 1726		1701 501	519 1707	1711 1710	1723 1727			
7 ³⁰	22 ⁴⁵	15 ⁵⁵	i. Bpest nyug.	21 ⁴⁵	9 ¹⁵	11 ⁴⁵	19 ³⁵	5 ⁵⁰		
8 ⁴⁵	1 ⁰⁰	17 ⁰⁰	é. Cegléd	20 ³⁰	6 ⁴⁵	10 ³⁰	17 ⁴¹	3 ⁵⁵		
8 ⁴⁵	1 ¹⁵	17 ¹⁵	i. Szolnok	19 ⁵¹	5 ³⁴	9 ⁴⁰	16 ³⁰	2 ⁰⁹		
9 ¹⁵	1 ³⁰	17 ³⁰	é. Szolnok	19 ⁴³	5 ¹⁸	9 ⁴⁵	16 ¹⁷	1 ⁵⁵		7 ⁴⁰
9 ³⁵	2 ⁰⁰	17 ⁵⁰	i. P.-ladány	18 ¹¹	2 ⁴⁰	8 ¹⁴	14 ⁰⁰	23 ³¹		5 ²⁵
10 ⁵⁷	5 ⁰⁰	19 ³⁰	é. P.-ladány	17 ⁰⁶		7 ¹⁸	12 ³⁰	22 ⁰⁰		17 ³⁷
11 ¹⁵		19 ³⁰	i. Debrecen	16 ⁵⁸		7 ⁰³	12 ⁰⁷	21 ³⁴		7 ⁴⁷
12 ⁰⁰		20 ³⁰	é. Debrecen	15 ⁵⁵		6 ⁰³	10 ⁴¹	19 ³⁰		6 ⁰¹
12 ¹⁵		21 ³⁰	i. Nyiregyh.				10 ³¹	9 ¹³		
13 ¹⁵		21 ³⁰	é. Szerencs				8 ³⁰	17 ⁵³		

Püspökladány—Biharpüspöki

Naponta			Állomások	Naponta			
502	514	520 1726		501	515	519	1727
7 ³⁰	6 ⁵⁰	22 ⁴⁰	i. Budapest nyugati	é. 2140			
10 ⁵⁷		5 ⁰⁰	é. Püspökladány	i. 1811		915	525
11 ⁰⁷	14 ¹⁰	5 ¹⁰	i. Püspökladány	é. 1753	1157	240	459
12 ⁰⁰	15 ³⁵	6 ²⁷	é. Biharkeresztes	i. 1700	1086	200	320
12 ⁴⁶	16 ²⁵	7 ³⁷	i. Biharkeresztes	é. 1610	946	010	
13 ⁰⁰	16 ²⁵	7 ⁴⁵	i. Biharpüspöki	é. 1555	926	2310	
						2250	
						177/a	

Nyiregyháza—Záhony

Naponta			Állomások	Naponta		
2312	2316	2328		2313	2327	2329
7 ⁰⁰	16 ¹⁰	21 ⁵⁵	i. Nyiregyháza	é. 1900	955	544
8 ⁴⁵	17 ⁵⁵	23 ³⁵	é. Kisvárd	i. 1725	813	404
9 ⁰⁵	18 ¹⁵	25 ⁵⁰	i. Kisvárd	é. 1706	753	46
9 ⁵⁴	19 ⁰³	037	é. Záhony	i. 1616	705	309

Debrecen—Nyirábrány.

Naponta			Állomások	Naponta		
2422	2424	2430		2421	2425	2427
7 ⁵⁵	14 ⁰⁰	425	Debrecen	é. 1913	1454	654
9 ¹⁰	15 ¹⁶	530	Nyirábrány	i. 1800	1340	550
10 ¹⁰	16 ¹⁵		Érmihályfalva	é. 1614	1230	
10 ³⁰	16 ³¹			i. 1554	1210	

Debrecen—Füzesabony

Naponta			Állomások	Naponta		
5523	5526	5542		5521	5527	5843
528	1540		i. Debrecen	é. 1812	658	
813	1828		é. Ohatpusztaköcs	i. 1522	405	
829	1846	320	i. Ohatpusztaköcs	é. 1597	350	1914
908	1927	407	é. Tiszafüred	i. 1428	311	1835
923		433	i. Tiszafüred	é. 1414		1825
1101		627	é. Füzesabony	i. 1240		1656

Az idő adatok az állomásoktól balra felülről lefele, jobbról alulról lefelé olvasandók.

Debrecen—Tiszalök

Naponta			Állomások	Naponta		
5622	5624	5628		5621	5627	5629
640	1440	2040	Debrecen	é. 1854	918	638
1007	1820	09	Tiszalök	i. 1510	550	255

Debrecen—Nagykeréki.

Naponta		Állomások	Naponta		
5724	5722		5727	5721	5723
1425	838	Debrecen	é. 653	1750	
1754	1145	Nagykeréki	i. 320	1707	1440

Nyiregyháza—Ohat—Pusztaköcs

Naponta		Állomások	Naponta	
622	626/63		602	027/0031
7 ³⁵	17 ⁰⁰	Nyiregyháza	é. 1841	7 ³¹
10 ¹⁶	20 ⁰⁷	é. Polgár	i. 1535	3 ⁴⁰
		é. Ohatpusztaköcs		21 ⁰⁴
				19 ³⁰

Kisujszállás—Dévaványa

Naponta		Állomások	Naponta	
5122	5124		5123	5137
2 ³⁰	13 ⁴⁰	Kisujszállás	é. 1749	7 ³⁵
4 ⁰⁰	15 ²⁵	é. Dévaványa	i. 1615	6 ⁰⁰

Nyiregyháza—Mátészalka.

Naponta			Állomások	Naponta		
6122	6124	6126		6121	6127	6129
6 ³⁰	13 ³⁰	16 ²²	Nyiregyh.	é. 1922	10 ¹⁰	542
9 ²⁷	16 ²¹	19 ⁰⁰	é. Mátészalk.	i. 1623	7 ¹²	242
				i. 1550	6 ⁵²	212

Nyiregyháza—Nyiradony

Naponta		Állomások	Naponta	
6322	6326		6321	6327
7 ⁰⁰	17 ¹⁰	Nyiregyh.	é. 1844	8 ¹⁵
9 ²¹	19 ⁴⁴	é. Nyiradony	i. 1600	5 ⁴³

Ágerdömajor—Mátészalka

Naponta			Állomások	Naponta		
6544	6542	548		6545	6543	6549
14 ⁰⁰	5 ⁰⁰	18 ²⁵	Ágerdömajor	é. 1237	1811	4 ⁵⁰
15 ⁴⁰	6 ³⁵	19 ⁴⁷	é. Mátészalka	i. 1100	1651	3 ²⁸

Mátészalka—Záhony

Naponta		Állomások	Naponta	
6528	6529		6528	6529
20 ⁰⁵		Mátészalka	é. 6 ³⁵	
		é. Záhony	i. 2 ⁰⁰	

Nyiregyháza—Vásárosnamény

Naponta			Állomások	Naponta		
6222	6224	6226		6221	6227	6229
646	1335	170	Nyiregyháza	é. 1850	941	537
935	1643	2029	é. Vásárosnamény	i. 1543	615	230

Debrecen—Nyirbátor

Naponta		Állomások	Naponta	
14	11		14	11
1348		Debrecen	é. 750	
		Nyirbátor	i. 440	

Nyiregyháza—Dombrád.

Naponta			Állomások	Naponta		
102	104	106		101	103	105
633	139	1705	Nyiregyháza	é. 747	1424	2030
800	1436	1913	é. Buj	i. 623	1302	1914
803	1438	1915	i. Dombrád	é. 619	1254	1910
930	1614	2049		i. 450	1126	1740

A városi menetjegyiroda

az Angol Magyar Bank KÖSUTH-UTCA 21. SZÁM
alatti helyiségében van.
MENETJEGYEK VÁLTHATÓK 9—12 ig, délután 1/2—5 óráig.
Telefonszámok 3., 10. és 85.